

Dzīvnieku, reproduktīvo produktu un dzīvnieku izcelsmes produktu pārvietošana

Dzīvnieku veselības tiesību akts ietelmē gan dzīvnieku, reproduktīvo produktu un dzīvnieku izcelsmes produktu pārvietošanu Eiropas Savienībā, gan šādu dzīvnieku un produktu ieviešanu ES no ārvalstīm.

ES iekšienē

Operatoram jānodrošina, lai, dzīvniekus, reproduktīvos produktus vai dzīvnieku izcelsmes produktus pārvietojot ES iekšienē, tie atbilstu prasībām attiecībā uz dzīvnieku veselību. Galvenais noteikums ir tāds, ka šai pārvietošanai nebūtu jāapdraud dzīvnieku vai cilvēku veselība galamērķa vietā vai ceļā. Tas var ietvert:

- ♥ pamata biodrošību pārvadāšanas laikā,
- ♥ reģistrēšanas un identificēšanas pienākumus,
- ♥ to, ka dzīvniekiem vajadzētu būt veseliem,
- ♥ to, ka dzīvniekiem, reproduktīvajiem produktiem vai dzīvnieku izcelsmes produktiem līdzī jābūt veterinārajiem sertifikātiem,
- ♥ to, ka, dzīvniekus pārvietojot uz citu dalībvalsti, uz tiem var tikt attiecinātas citas dzīvnieku veselības prasības, piemēram, attiecībā uz dažām slimībām jāveic papildu testēšana un skrīnings.

Ieviešana ES no ārvalstīm

Visus dzīvniekus, reproduktīvos produktus un dzīvnieku izcelsmes produktus (piemēram, svaigu gaļu, olas, piena produktus, no ūdensdzīvniekiem iegūtus produktus) var ievest ES tikai tad, ja:

- ♥ tie atbilst visām piemērojamajām dzīvnieku veselības prasībām,
- ♥ izcelsmes valstij ir atļauts ievest attiecīgo precī, un tā ir norādīta atbilstīgo trešo valstu sarakstā,
- ♥ to izcelsme ir sarakstā norādītā objektā trešā valstī (attiecīgā gadījumā),
- ♥ attiecīgā kompetentā iestāde apliecina atbilstību pievienotajam veterinārajam sertifikātam.

Slimību kontroles pasākumi

Dzīvnieku veselības tiesību aktā ir izklāstīti noteikumi, kas jāievēro **nopietnu slimību**^{viii}, piemēram, mutes un nagu sērgas, Āfrikas cūku mēra vai klasiskā cūku mēra, uzliesmojuma gadījumā. Sākot ar prasībām paziņot kompetentajai iestādei par dzīvnieku slimības uzliesmojumu, minētajā tiesību aktā ir noteikta arī virkne slimību kontroles pasākumu, kurus piemēros:

- ♥ objektā, kuru skar slimība, un
- ♥ ierobežojumu zonās ap slimības skarto teritoriju.

Šie pasākumi var ietvert pārvietošanas ierobežojumus, objektu tīrīšanu un dezinfekciju un, iespējams, testēšanu un vakcināciju utt. Visos šādos gadījumos ikvienam ir rūpīgi jāievēro no kompetentajām iestādēm saņemtie norādījumi.

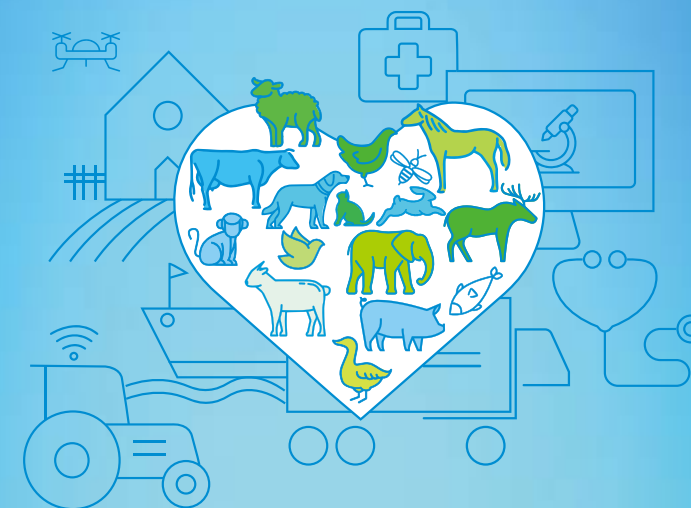
^{viii} Dzīvnieku slimības klasificē atkarībā no to izplatīšanās riska, ekonomiskās ietekmes uz lopkopības nozari un vajadzīgajiem kontroles pasākumiem. Visbīstamākās ir A kategorijas slimības, un attiecībā uz tām jāveic kontroles pasākumi.

Plašāka informācija



Lai iegūtu plašāku informāciju par Dzīvnieku veselības tiesību aktu, apmeklējiet tīmekļa vietni https://ec.europa.eu/food/animals/animal-health/animal-health-law_lv

#AnimalHealthLaw #AnimalHealth #OneHealth #DGSante



DZĪVNIĒKU VESELĪBA
IR JŪSU VESELĪBA

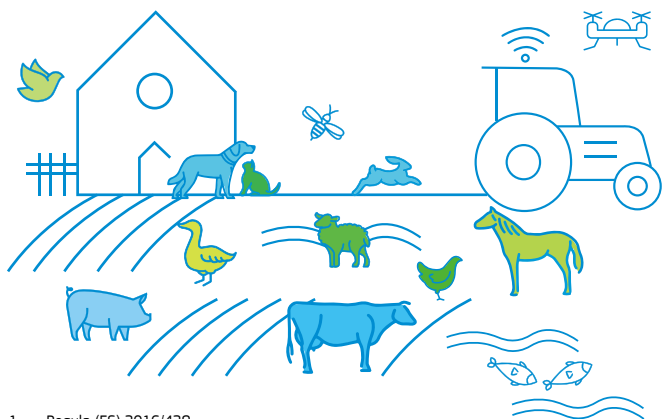
Dzīvnieku veselības
tiesību akts

*Pamats dzīvnieku
slimību profilaksei
un kontrolei*

Ko sevī ietver jaunais Dzīvnieku veselības tiesību akts?

Kopš 2021. gada aprīļa ES ir spēkā jaunais Dzīvnieku veselības tiesību akts¹ par pārnēsājamām dzīvnieku slimībām. Ar šo jauno stingro un mūsdienīgo tiesisko regulējumu ievieš vienotu ES dzīvnieku veselības politiku un nodrošina skaidrus, saskaņotus pasākumus tādu dzīvnieku slimību profilaksei un kontrolei, kuras ir pārnēsājamas uz dzīvniekiem un uz cilvēkiem. Minētais tiesību akts attiecas ne tikai uz savvaļas dzīvniekiem, bet arī uz dzīvniekiem, reprodūktīvajiem produktiem un dzīvnieku izcelsmes produktiem, kas tiek turēti saimniecībās vai citos objektos. Tajā ir arī paredzēti noteikumi, kuri attiecas uz dzīvnieku un to produktu pārvietošanu starp dalībvalstīm vai uz Savienību no ārvalstīm un kuru mērķis ir aizsargāt dzīvnieku veselības statusu Savienībā.

Dzīvnieku veselības tiesību akts ietekmē operatorus, dzīvnieku speciālistus un loļojumdzīvnieku turētājus un attiecas arī uz veterinārārstiem un dalībvalstu kompetentajām iestādēm. Ar minēto tiesību aktu tiek uzlabota veselība un drošība; tas tiek paveikts, atjauninot noteikumus par pārnēsājamo slimību profilaksi un kontroli. Jebkāds slimības uzliesmojums gan dzīvnieku, gan cilvēku vidū var būtiski ietekmēt sabiedrību, traucēt pārtikas piegādi un palielināt izmaksas lauksaimniecības pārtikas nozarē — lauksaimniekiem, rūpniecības uzņēmumiem un publiskajam sektoram — un pat ārpus tās. Tāpēc, lai mazinātu tādu dzīvnieku slimību risku, kuras ietekmē sabiedrību, Dzīvnieku veselības tiesību aktā uzsvars ir likts uz slimību profilaksi, ietverot biodrošību, uzraudzību un izsekojamību.




1. Regula (ES) 2016/429

Regula (ES) 2016/429 par pārnēsājamām dzīvnieku slimībām — “Dzīvnieku veselības tiesību akts” — aizstāj 39 iepriekšējās ES direktīvas un regulas, ieviešot vienotu ES dzīvnieku veselības politiku un saskaņojot slimību profilakses un kontroles noteikumus visā ES. Dzīvnieku veselības tiesību akts ir balstīts uz ES dzīvnieku veselības stratēģijas pieeju “profilakse ir labāka nekā ārstēšana” un atbilst plašākai stratēģijai “No lauka līdz galdam”, kas ir Eiropas zaļā kursa pamatā.



70 miljoni suņu un 80 miljoni kaķuⁱ


180 miljoni trušu 4500 komercsaimniecībās un +/- 161 000 mazapjoma ražotāju saimniecībuⁱⁱ


Vairāk nekā 1400 zoodārzuⁱⁱⁱ


16 miljoni bišu stropu un 630 000 biškopju^{iv}


Lauksaimniecības dzīvnieki: 143 miljoni cūku, 77 miljoni liellopu, 62 miljoni aitu, 12 miljoni kazu un 400 miljoni vistu^v


Akvakultūra: 1,32 miljoni tonnu — galvenokārt laši, varavīksnes foreles, labraki, jūraskarūsas, mīdijas, austeres un gliemenes 4,8 miljardu EUR vērtībā^{vi} vii

i 2020, ES27, <https://www.statista.com/statistics/515010/pet-population-european-union-eu-by-animal/>
ii 2017, https://ec.europa.eu/food/audits-analysis/overview_reports/act_getPDF.cfm?PDF_ID=1193#--text=Rabbit%20farming%20is%20highly%20concentrated.an%20estimate%20of%2024.5%20million
iii 2021, <http://zoos.media/zoo-facts/how-many-zoos-are-there/?lang=en>
iv 2020, https://ec.europa.eu/food/animals/live-animals-trade-imports/honey-bees/eu-efforts-bee-health_en
v 2019, ES27, <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/ddn-20200923-1>
vi https://ec.europa.eu/oceans-and-fisheries/ocean/blue-economy/aquaculture/overview-eu-aquaculture-fish-farming_en
vii <https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/aquaculture-production-4/assessment>

Jūsu pienākumi

Kā dzīvnieku operators, turētājs vai īpašnieks vai kā objekta operators jūs esat atbildīgs par savu dzīvnieku veselību un jums ir svarīga loma slimību izplatības — no dzīvnieka uz dzīvnieku vai no dzīvnieka uz cilvēku — profilaksē un kontrolē. Jums vajadzētu būt pamatzināšanām par dzīvnieku veselību, un jums ir konkrēti citi pienākumi, tai skaitā:

- ♥ nodrošināt, ka jūsu dzīvnieki ir veseli,
- ♥ veterinārās zāles izmantot piesardzīgi un atbildīgi,
- ♥ ievērot labu lopkopības praksi,
- ♥ reģistrēt jūsu dzīvniekus, darbības un objektus un kārtot ar to saistīto lietvedību,
- ♥ garantēt biodrošību un slimību profilaksi un kontroli jūsu objektā,
- ♥ sadarboties ar kompetentajām iestādēm² dažādos pasākumos,
- ♥ uzraudzīt jūsu dzīvnieku slimības,
- ♥ nodrošināt, lai dzīvnieku pārvietošana neradītu dzīvnieku slimību izplatīšanās risku un lai pārvietojamajiem dzīvniekiem būtu līdzīgi vajadzīgie dokumenti.

Reģistrēšana, identificēšana un lietvedības kārtošana

Operatoriem jāinformē kompetentās iestādes par objektiem, kuros tie tur dzīvniekus vai ievāc, iegūst, apstrādā vai glabā reprodūktīvos produktus. Operatoriem arī jākārtā lietvedība, lai nodrošinātu turēto dzīvnieku un glabāto produktu izsekojamību un sniegtu kompetentajām iestādēm atjauninātu pārskatu par šiem objektiem, tajos veiktajām darbībām, to veselības statusu un risku, ko tie var radīt.

Turklāt objektā turētie un pārvietojamie dzīvnieki pienācīgi jāidentificē un jāreģistrē, lai nodrošinātu to izsekojamību. Identifikācijas un izsekojamības prasību līmenis ir atkarīgs no dzīvnieku sugas un kategorijas. Tas var nozīmēt, ka papildus pavaddokumenta, piemēram, dzīvnieka pases, nodrošināšanai dzīvnieku pārvietošanas laikā un — ja attiecīgajai sugai tas nepieciešams — dzīvnieku reģistrācijai datubāzē var būt vajadzīga krotāliju ielikšana, apzīmēšana, tetovēšana vai transpondera implantēšana.

2. Kompetentā iestāde ir attiecīgās dalībvalsts centrālā veterinārā iestāde.